



Lars Leijonborg: Almedalen 2006

Talare

Lars Leijonborg
Partiledare för Folkpartiet
Liberalerna (numera Liberalerna)

Datum

7 juli 2006

Plats

Visby, Gotland

Omständigheter

Almedalsveckan anordnas årligen som en politisk diskussionsvecka i Visby på Gotland. Almedalsveckan grundades efter de politiska tal som Olof Palme höll i Almedalsparken i Visby årligen.

- 1 Tack ska ni ha, tack ska ni ha!

Det känns helt fantastiskt att stå här ikväll. Otroligt roligt att så många har kommit och överhuvudtaget så känns det som om någonting väldigt stort och
5 viktigt är på väg att hända i svensk politik.

Om en sak är vi alla överens som är här. Vi älskar Gotland. Naturen, kulturhistorien, människorna, moderniteten, allt blir en helhet som är oemotståndlig. Gotland inspirerar bland annat till en del av det jag tänkte prata
10 mer om här ikväll. En fantastisk vecka går mot sitt slut och vi kan börja summera.

Vem har vunnit det som i förhandsskriverierna kallades slaget om Almedalen? För mig är det helt uppenbart. Alliansen har levererat en stor uppgörelse om
15 fastighetsskatten, den sänks rejält första året för att sedan... Avskaffas! Vänsterkartellen har slagit varandra i huvudet med regeringsfrågan. Vi levererar, de havererar och slutsatsen är inte svår att dra: Alliansen vann slaget om Almedalen.

20 Gotlands historia bevisar en av liberalismens viktigaste teser: Handel ger välstånd. Biskop Olaus Magnus skrev 1555 om situationen under Hansatiden här på Gotland. På den tiden, var Visby, skrev han; "[...] så uppfylld med rikedomar och handelsvaror att den näppeligen ansågs äga sin like någonstans i Europa." Och han fortsatte: Dit sammanströmmade götar, svear, ryssar,
25 danskar, preussare, engelsmän, skottar, flamländare, fransmän, finnar, vender, saxar och spanjorer. De särskilda nationerna hade sina egna kvarter och gator i stan som ej var stängt för någon. Och när de anlände fann de allt lugnt och

tryggt till lands och till sjöss. Och vi har mycket att lära av Gotlands historia. Handeln ökade och gotlänningarna förstod att utnyttja det genom att erbjuda
30 de sjöfarande och handelsmännen efterfrågade. Attack har fel, handel är inte
utsugning, handel är utveckling. Och det är ju därför det är så fantastiskt att leva
i den här tiden när globaliseringen innebär att handeln ökar enormt år efter år,
därför att det ger så stora möjligheter till välstånd för många människor.
Globaliseringen har lyft hundratals miljoner människor från fattigdom och
35 hopplöshet till ett liv i större välstånd, ett liv med större framtidshopp. Och nu
får jag mera vatten, nu blir det ännu bättre här, tack snälla.

Och poängen med vårt valbudskap, som är väldigt positivt, vi kommer att ha
framtidens nyheter om allt fint som har hänt när liberala idéer har fått ett större
40 genomslag. Och poängen med vårt valbudskap, det är att vi ska göra som
gotlänningarna gjorde på Hansatiden. Vi ska fundera på, nu när handeln växer
precis som den gjorde på Hansatiden, hur ska vi erbjuda handelsmän och
sjöfarande och andra de villkor som gör att just Sverige blir attraktivt, att Sverige
blir något där man finner allt lugnt och tryggt till lands och till sjöss. Om det här
45 kommer valdebatten att handla. Våra motståndare säger så här: Ja, men allt är
nästan så bra det kan bli. Och vi påstår: Mycket borde vara mycket bättre. Och
det är klart, det handlar väldigt mycket om vilken utsiktsplats man väljer. Det är
klart, en herrgårdsidyll med krattade grusgångar och ansade gräsmattor, ja,
därifrån är allt vackert och idylliskt. Och som Göran Persson sa i en tv-debatt
50 mot mig och andra för en tid sedan: "Ungdomsarbetslöshetens problem ligger
bakom oss." Sjänt kan man säga om man väljer en sådan utsiktspunkt. Men på
den andra kanten kan vi ta den del av Malmö som med ett ödets ironi också
heter Herrgården, där arbetslösheten är 80-90 procent, utanförskapet enormt.
Det är också en del av dagens Sverige. Och den som väljer en utgång, en
55 utsiktspunkt där Herrgården i Malmö inte syns, den tar inte sitt fulla ansvar för
Sverige. Vi måste se hela Sverige, vi måste se verkligheten. Och det är därför det
är så viktigt att vi vinner valet i september.

Det var en tjej, 29 år, vi kan kalla henne Sandra. Hon vill inte riktigt att hennes
60 historia ska kunna kopplas till henne själv, men vi kan kalla henne Sandra. Hon
råkade ut för en sak som gjorde henne så upprörd att hon försökte ta kontakt
med en politiker, och via en kompis hon hade som är folkpartist så träffade hon
mig för en tid sedan. Hon berättade en historia som är bara alltför vanlig för
unga tjejer i vårt land. Hon hade haft en del ätstörningar, hon hade fått lite
65 problem på jobbet och så småningom fått diagnosen utmattningsdepression.

Hon hade varit borta, sjukskriven från jobbet, i drygt ett halvår. Efter sju, åtta månader så tog hennes kontaktperson på arbetsförmedlingen kontakt med henne och sa att du har ju nu varit sjukskriven, du har visserligen jobb, vi vet att
70 du håller på att arbetsträna, men vi skulle gärna se att du blev
förtidspensionerad. Hon blev fruktansvärt kränkt och upprörd över detta. Hon
hade turen att en läkare som hon går hos, han tyckte det här var helt vansinnigt
och han vägrade skriva det läkarintyg som krävs för förtidspensionering. Men
det hon berättade för mig det var ju att det var ju så uppenbart i kontakten med
75 kontaktmannen på arbetsförmedlingen att han hade direktiv uppifrån. Dels att
förbättra statistiken, det ska inte vara så många öppet arbetslösa och sjukskrivna,
det är mycket bättre att människor är förtidspensionerade och också en press att
sänka kostnaderna. För är man sjukskriven då får man 80 procent, men är man
förtidspensionerad får man 64 procent. Och jag måste säga att det är klart att jag
80 märkte på henne att hon inte mådde toppenbra just nu, men att hon för resten
av sitt liv, 50 år, 60 år, 70 år, vem vet, skulle ha känslan att hon hade gjort sitt i
arbetslivet, att hon från och med nu, 29 år gammal, skulle vara hänvisad till att
bli försörjd av andra. För mig är det en orimlighet, det var en, som precis det ord
hon själv använde, det var en kränkning.

85 Och visst sätter det här en alldeles speciell belysning till Göran Perssons och
andra socialdemokraters attacker mot alliansen för att somliga inom alliansen
vill spara på sjukförsäkringen. För inte ens Moderaterna har något förslag där
sjuka människor bara ska få 64 procent. Men i Socialdemokraternas Sverige så
90 systematiskt får sjuka människor beskedet: Vi vill inte att du kommer tillbaka, vi
vill hellre att du går i pension. Detta är en orimlighet. Den som vägrar att
acceptera att dessa människor behöver en ny start i livet, kanske ett nytt arbete,
rehabilitering, en chans att komma tillbaka, utan bara hänvisar till den officiella
statistiken där de inte längre är en siffra, de vägrar ju också ens att se en mycket
95 viktig del av Sverige. De sviker sitt ansvar. De måste bytas ut.

Jag tänkte ha ett citat till med anknytning till Gotland. Det är ett citat av Pippi
Långstrump. Den här scenen, många av er kanske minns den, den utspelas efter
att Pippi gjort sitt misslyckade försök att få börja skolan. Hon sitter på hästen
100 och ska just rida iväg från skolan när hon vänder sig till de samlade barnen på
skolgården. Så säger hon så här: "Tacka vet jag skolorna i Argentina. sa Pippi
överlägset och tittade ner på barnen. Där skulle ni gå. Där börjar påsklovet tre
dagar efter jullovet slut. Och när påsklovet är slut tar det tre dagar tills det blir
sommarlov. Sommarlovet slutar den 1 november och sen har man förstås en

dryg pärs till jullovet som börjar den 11 november. Men det får tas, för de har i alla fall inga läxor. Det är strängt förbjudet att läsa läxor i Argentina. Det händer ibland att en argentinsk unge smyger sig in i en garderob och sitter där i hemlighet och läser läxor, men trösta honom om hans mamma får se det. Men
110 vad gör de i skolan då? undrade en liten pojke. Äter karameller, sa Pippi bestämt. Det går ett långt rör från en karamellfabrik i närheten direkt in i skolsalen och där forsar fram karameller hela dagarna så barnen har fullt upp att göra med att äta. 'Men vad gör lärarinnan då?' undrade en flicka. 'Plockar av pappret på karamellerna åt barnen. Dumming där', svarade Pippi. Du trodde
115 väl inte att de gjorde det själva. Sällan. De går inte ens i skolan själva en gång. De skickar sin bror." Folkpartiet har idag utfärdat en Pippi Långstrump-varning för den svenska skolan. Vi är inte på den nivå som Astrid Lindgren beskrev i den här texten. Men internationella tabeller så ligger vi illa till. Vi har färre lektioner än nästan alla andra och vi läser mindre läxor. Och då är det ju så att det finns ju
120 en annan sida av skolstatistiken som visar att resultaten i den svenska skolan sjunker. Och då dyker det upp en tanke hos oss: kan det finnas ett samband? Kan det vara så att man lär sig lite mer på fler lektioner och att läxor ofta är en ganska bra pedagogisk metod? Det finns så många i vår tid som fortsätter flumpratet att allt ska vara lätt. Och nu senast är det ju Vänsterpartiet som
125 bokstavligen la fram ett Pippi Långstrump-förslag från Argentina, nämligen att läxor ska förbjudas. Vi tycker det är en av de större stolligheter som har förts fram i skoldebatten och konkurrensen är ändå ganska hård. Och därför har vi sagt idag: det är klart vi fattar att det provocerar, men vi tycker det behöver sägas. Leve pluggskolan! Därför ska vi lyftas, Sverige. Då måste vi lyfta skolan
130 och då måste vi erkänna att de flesta av oss är faktiskt funtade så att då behöver vi anstränga oss en del.

Sen vill jag omedelbart ge Vänsterpartiet rätt på en liten, liten punkt. Nämligen, det finns svenska barn. Vi ska se hela verkligheten. Det finns svenska barn med
135 så bedrägliga hemförhållanden, med drogmissbrukande föräldrar och annat, där läxläsning i hemmet inte funkar. Då måste vi se dem också, hjälpa dem där de är. De ska få läxhjälp i skolan naturligtvis, men att förbjuda läxor, det är att slänga ut barnet med badvattnet. Det är att neka till en arbetsform som hjälper eleverna att lära sig självständigt arbete, skapa kontakt mellan skolan och
140 hemmen och har många andra fördelar. Vi står för en skola med mer ordning och reda, med tydlig kunskapsfokusering, med flera lektioner och också faktiskt en del ytterligare läxor.

145 Vi kommer att fortsätta att lyfta in det andra Sverige, det segregerade Sverige,
utanförskapets Sverige i valrörelsen. Vi accepterar inte att de ska hållas undan,
att de ska hållas borta. Och det är de krav som vi har stått för de senaste åren.
Jobbgaranti för att människor snabbt ska komma i arbete och inte fastna i
bidragsberoende. En satsning på språkkunskaper i det vi nu kallar för
150 språkliftet. Självklart hör det här kravet med språkrav för medborgarskap dit.
Dit hör också en allt tuffare kamp mot diskriminering. Och det känns så bra i
samhällsdebatten när man ser att våra förslag vilar ju på några väldigt tydliga
värderingar. Många människor säger: "Ja, det blir nog Göran Persson som
vinner till sist, för att samhällsekonomin håller på, för att högkonjunkturen är så
155 stark." Jag tror att vi kommer att vinna därför att vi står för så tydliga
värderingar. Vi står för att den som är frisk ska försörja sig själv. Det är ingen
mänsklig rättighet att bli försörjd av andra om man kan försörja sig själv. Och
det är en tydlig värdering att har man förmånen att gå i skolan så är det klart att
man ska göra sitt bästa.

160 Och en annan av våra värderingar är att samhället ska bygga på solidaritet. Den
som är sjuk eller funktionshindrad ska kunna räkna med en plats i gemenskapen
och få den hjälp som han eller hon behöver. Häromdagen firades här i Visby ett
jubileum. Ett jubileum av en stor liberal frihetsreform. Det var tio år sedan
165 assistansreformen genomfördes. Och vi säger till de handikappade i vårt land att
ni kan lita på att vår solidaritet med er och er kamp för rättvisa villkor, den
kommer vi inte att ge upp.

Lika underbart som det är att gå längs kusterna här på Gotland, lika förfärligt är
170 det att se sörjan som algbloomningen förorsakar. Stränder som skulle vara
inbjudande är förvandlade till en äcklig grön massa. Och orsaken är årtiondens
försummelse i miljöpolitiken. Det har sagts att Alliansen saknar miljöpolitik.
Jag tycker det är lite överdrivet, därför att faktum är att i höstas så formade
Alliansen tillsammans med Miljöpartiet majoritet i ett stort antal beslut i
175 regeringens så kallade miljömålsproposition. På punkt efter punkt, det var
12–15 punkter, så formade vi tillsammans med Miljöpartiet en tuffare
miljöpolitik. Och det gäller definitivt inte Folkpartiet. Vi har en lång och stolt
historia. Det var liberaler för hundra år sedan som startade Svenska
Naturskyddsföreningen och under årtionden har vi ställt upp för hotade älvar,
180 hotade arter, hotade kusthav och mycket annat, och andra hotade naturvärden.
Men när jag har tänkt tillbaka på min aktiva tid, varför det har blivit en sådan
spridd föreställning att Folkpartiet inte är ett miljöparti, så tror jag det går

tillbaka till 70-talet när kärnkraftfrågan definierade vilka som var miljövännare.
185 Huvuddelen av miljörörelsen var kärnkraftmotståndare. Vi sa ja till kärnkraften
bland annat av miljöskäl. Och det vi nu ser, det är ju att fler och fler miljövännare
inser och håller med om, jag såg att Greenpeace grundare tillhörde den gruppen,
att ska vi klara klimatutmaningen, ska vi pressa ner utsläppen av
klimatpåverkande gaser i atmosfären, då måste vi använda kärnkraften mer än vi
190 har gjort. Så att jag tror att vi är på väg till ett läge där bryggan mellan
Folkpartiet och miljörörelsen kan börja byggas igen. Och i vår kamp för en
bättre klimatpolitik och för att skydda de hotade kusthaven står vi miljörörelsen
nära och vi kommer definitivt inte att glömma bort miljöfrågorna i en ny
regering.

195
Ja, i veckan, jag ska sluta strax nu, i veckan så la Göran Persson fram ett nytt
förslag om att människor ska leva på bidrag istället för sitt eget arbete. Och när
han beskrev det här förslaget så beskrev han människor som var slitna av
arbetslivet. Det är ju nästan alltid så när arbetarrörelsens företrädare numera
200 talar om arbete, att det handlar om att det tar emot. Nu kommer förslitningen
och nu växer arbetslivsskadorna. Det är nästan aldrig numera någon entusiastisk
skildring av att arbete är glädje, arbete är självförverkligande, arbete lägger basen
för välbefinnandet, utan det är bara elände och elände. Och just den här gången så sa
han så här: "Ja, många av dem här är kvinnor, de är i min ålder och jag vet hur
205 det är. Det börjar ta emot." Jag tyckte att det där sa väldigt mycket. Det börjar ta
emot. Det märks ju så väl. Det börjar ta emot. Det börjar ta emot att åka till
jobbet istället för att stanna kvar hemma när man behövs för en krishantering.
Det börjar ta emot att ta det där initiativet när problemen växer på ett område.
Tröttheten växer och det strålar på något sätt ut från Göran Persson och
210 socialdemokratin. Det är en annan socialdemokrati än vi har sett tidigare.
Ropen skalla; herrgård åt alla. Och det kommer ibland såna här slip of the
tongue som jag inte vet hur genomtänkta de är. Han var med i ett TV-program
där vi fick frågorna av programledarna: Följer ni någon dokusåpa? Och då
svarade Göran Persson, det här är mycket, mycket egendomligt:
215 "Korsnäsgränd." Den slutade visserligen gå på 70-talet eller 80-talet eller något
sant där, men han sa faktiskt så. Men jag tror att det han egentligen menade det
var "Hem till gränd". Ja, och det är det vi ska säga till väljarna. Varsågod och
välj. Ni har ett alternativ där lagledaren, det börjar ta emot och där resten blir
allt mera aggressiva mot varandra. Och ett annat gäng som säger: Nu börjar det
220 kännas riktigt roligt. Nu börjar vi bygga det nya Sverige.

Tack ska ni ha.

225

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Almedalen 2006 - Lars Leijonborg (FP) - Hela talet, publicerad på YouTube, uppladdad av "SvenskPolitik1", 31/12 2012 (Transkriberat 9/10 2026)</div>

Taggar

Almedalen, Liberalerna, Politiska tal

230

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/lars-leijonborg-almedalen-2006>

235

240

245

250

255

260